

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 20/9/2022

Αριθ. Πρωτ.:
ΔΙΔΑΔ/Φ.69/215/οικ. 14695

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
Ταχ. Δ/ση: Βασ. Σοφίας 15
Τ.Κ. 106 74 Αθήνα
Τηλέφωνο: 213 1313337,-3340,-3250, -3378
E-mail : ped.hrm@ypes.gov.gr

ΠΡΟΣ :
Όπως πίνακας αποδεκτών
Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις επί διατάξεων για τη χορήγηση αδειών

Σχετ.: Η αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/213/οικ. 13594/26-8-2022 (ΑΔΑ: 6ΠΡΧ46ΜΤΛ6-43Υ) εγκύκλιος

Σε συνέχεια της ανωτέρω εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας παρέχονται οι κάτωθι διευκρινίσεις:

1. ΑΔΕΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΕΚΝΟΥ ΣΕ ΝΕΟΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΟ/Η ΥΠΑΛΛΗΛΟ

Λαμβάνοντας υπόψη:

α) την ανάγκη ισότιμης μεταχείρισης των υπαλλήλων που αποκτούν τέκνο μετά το διορισμό τους και όσων διορίζονται έχοντας ήδη τέκνο ηλικίας έως τεσσάρων (4) ετών

β) την αριθ. 2367/2021 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ειδικότερα όσον αφορά την εφαρμογή της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 53 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), σύμφωνα με το σκεπτικό της οποίας, «...Επειδή, σύμφωνα με τις προπαρατεθεισες διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 2 του ν. 2721/1999, γονέας εκπαιδευτικός δικαιούται να λάβει για την ανατροφή του τέκνου του τις προβλεπόμενες για τον σκοπό αυτό διευκολύνσεις, δηλαδή μειωμένο διδακτικό ωράριο και απαλλαγή από πρόσθετες υπηρεσίες, ή, εναλλακτικώς, την κατ' άρθρο 35 παρ. 2 του ν. 3528/2007 ειδική άδεια ανατροφής με αποδοχές, χρονικής διάρκειας εννέα (9) μηνών (και, πάντως, μέχρι να συμπληρώσει το τέκνο το απώτατο ηλικιακό όριο των τεσσάρων ετών). Για τη χορήγηση, εξάλλου, της άδειας αυτής τίθενται ως μόνες προϋποθέσεις αφενός ότι το τέκνο δεν έχει συμπληρώσει, κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης, το τέταρτο έτος της ηλικίας του και αφετέρου ότι δεν έχει γίνει χρήση, για την ανατροφή του ίδιου τέκνου, των εναλλακτικώς προβλεπόμενων διευκολύνσεων. Επομένως, εκπαιδευτικός με τέκνο μικρότερο των δύο ετών κατά τον διορισμό του μπορεί να επιλέξει, βάσει των ιδιαίτερων οικογενειακών αναγκών του, είτε την παροχή εργασίας με μειωμένο ωράριο μέχρι να συμπληρώσει το τέκνο του την ηλικία των δύο ετών είτε τη λήψη εννεάμηνης άδειας ανατροφής. Αντιστοίχως, εκπαιδευτικός με τέκνο μεγαλύτερο των δύο ετών κατά τον χρόνο του διορισμού δεν δικαιούται μεν μειωμένο ωράριο για την ανατροφή του, μπορεί, όμως, να λάβει, για τον ίδιο σκοπό, ειδική άδεια διάρκειας εννέα (9) μηνών (ή μέχρι τη συμπλήρωση από το τέκνο της ηλικίας των τεσσάρων ετών, αν υπολείπεται των εννέα μηνών ο χρόνος που απομένει μέχρι το ηλικιακό αυτό όριο)...».

διευκρινίζονται τα εξής:

- Σε περίπτωση διορισμού ή πρόσληψης υπαλλήλων που έχουν ήδη κατά το χρόνο του διορισμού ή της πρόσληψης τους τέκνο ηλικίας έως τεσσάρων (4) ετών, είναι επιτρεπτή η χορήγηση ολόκληρης της συνεχόμενης άδειας για ανατροφή τέκνου διάρκειας εννέα (9) μηνών, εφόσον αυτό είναι δυνατό με βάση την ηλικία του τέκνου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η χορήγηση ολόκληρης της 9μηνιαίας άδειας λόγω του ότι το τέκνο συμπληρώνει τα τέσσερα (4) έτη νωρίτερα, χορηγείται άδεια τόσης διάρκειας όση υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση των τεσσάρων (4) ετών του τέκνου.
- Υπενθυμίζεται ότι για τη διαπίστωση συνδρομής της προϋπόθεσης της ηλικίας του τέκνου (4 έτη), η ηλικία υπολογίζεται με βάση την ημερομηνία γέννησής του.
- Επισημαίνεται ότι όσοι νεοδιοριστοί υπάλληλοι έλαβαν αναλογία της 9μηνιαίας άδειας ανατροφής κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην αριθ. αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.51/590/οικ.14346/29.5.2008 εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας και στην αριθ. 64/2008 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και το τέκνο τους δεν έχει συμπληρώσει ακόμα τα τέσσερα (4) έτη, δικαιούνται να λάβουν το υπόλοιπο της 9μηνιαίας άδειας ανατροφής που δεν τους είχε χορηγηθεί, εφόσον υπολείπεται επαρκές διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση των τεσσάρων (4) ετών του τέκνου.
- Σε περίπτωση που οι υπάλληλοι πριν τον διορισμό ή την πρόσληψή τους έχουν λάβει ήδη διευκολύνσεις για την ανατροφή του ίδιου τέκνου και ειδικότερα εάν έχουν λάβει την άδεια φροντίδας τέκνου, όπως αυτή προβλέπεται στην εργατική νομοθεσία (πλέον άρθρο 37 του ν.4808/2021) ή μέρος ή ολόκληρη την 9μηνιαία άδεια ανατροφής δυνάμει του άρθρου 53 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα ή της αντίστοιχης διάταξης του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (άρθρο 60 παρ. 2 του ν.3584/2007) ή την ειδική παροχή προστασίας μητρότητας του άρθρου 142 του ν. 3655/2008, ως ισχύει, οι διευκολύνσεις αυτές αφαιρούνται από το δικαίωμα της 9μηνιαίας άδειας ανατροφής στην νέα υπηρεσία και στον/ στην υπάλληλο χορηγείται το υπόλοιπο.
- Σε κάθε περίπτωση ισχύει η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 53 του Υπαλληλικού Κώδικα, σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα του/της ενός συζύγου για τις διευκολύνσεις που προβλέπονται για την ανατροφή του τέκνου συναρτάται και με τυχόν όμοιες διευκολύνσεις που έχει ήδη λάβει ο/η σύζυγος του/της νεοδιοριζόμενου/ης υπαλλήλου. Για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης ως όμοιες διευκολύνσεις θεωρούνται ιδίως η χορήγηση διευκόλυνσης για ανατροφή τέκνου είτε με τη μορφή μειωμένου ωραρίου είτε ως συνεχόμενη άδεια (άρθρο 53 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα και άρθρο 60 παρ. 2 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων), η άδεια φροντίδας τέκνου (δυνάμει του άρθρου 37 του ν.4808/2021 ή των σχετικών προϊσχυουσών νομοθετικών διατάξεων και διατάξεων των ΕΓΣΣΕ) και η ειδική παροχή προστασίας μητρότητας (άρθρο 142 του ν. 3655/2008), καθώς και κάθε άλλη όμοια διευκόλυνση, η οποία χορηγείται δυνάμει ειδικών διατάξεων.
- Εξακολουθεί σε κάθε περίπτωση να είναι δυνατή η χορήγηση της διευκόλυνσης για την ανατροφή του τέκνου με τη μορφή μειωμένου ωραρίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 53 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) με βάση και την ηλικία του τέκνου.

Κατόπιν των ανωτέρω τυχόν οδηγίες με διαφορετικό περιεχόμενο που περιλαμβάνονται στις αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.51/590/οικ.14346/29.5.2008, ΔΙΔΑΔ/Φ. 69/ 51 /οικ. 34813/27-12-2013 (σελ. 4-5, ΑΔΑ: ΒΛΓΔΧ-ΠΨΦ) και ΔΙΔΑΔ/Φ.69/213/οικ. 13594/26-8-2022 (ΑΔΑ: 6ΠΡΧ46ΜΤΛ6-43Υ) εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας για το ανωτέρω ζήτημα παύουν να ισχύουν.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω οι αρμόδιες Υπηρεσίες Προσωπικού καλούνται:

- να κοινοποιήσουν την παρούσα εγκύκλιο στους υπαλλήλους που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους προκειμένου, εφόσον το επιθυμούν και πληρούνται οι σχετικές

προϋποθέσεις, να υποβάλουν εκ νέου αίτηση χορήγησης άδειας για ανατροφή τέκνου με βάση τα ανωτέρω δεδομένα.

- να εξετάσουν εάν κατόπιν των ανωτέρω οδηγιών που αφορούν την αφαίρεση όμοιων διευκολύνσεων προκύπτει **εφεξής** λόγος επανυπολογισμού της διάρκειας αδειών για ανατροφή τέκνου που έχουν ήδη χορηγηθεί.

Σε κάθε περίπτωση άδειες για ανατροφή τέκνου που έχουν χορηγηθεί ήδη στο πλαίσιο των προϊσχυουσών οδηγιών της Υπηρεσίας μας, δεν ανακαλούνται, αλλά θα πρέπει να ειδοποιηθούν άμεσα οι γονείς για τυχόν μεταβολή του χρόνου λήψης αυτών.

2. ΑΔΕΙΑ ΑΝΕΥ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΕΚΝΟΥ

Όσον αφορά τον πίνακα με τα παραδείγματα που περιλαμβάνεται στην αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/213/οικ. 13594/26-8-2022 (ΑΔΑ: 6ΠΡΧ46ΜΤΛ6-43Υ) εγκύκλιο και δεδομένου ότι εκ παραδρομής δεν συμπληρώθηκαν τα δικαιώματα των υπαλλήλων για το 4^ο τέκνο στο τελευταίο παράδειγμα του πίνακα, το εν λόγω παράδειγμα του πίνακα διορθώνεται ως εξής:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΝΕΥ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΕΚΝΟΥ					
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ/ ΠΑΡΟΧΕΣ	1 ^ο ΤΕΚΝΟ	2 ^ο ΤΕΚΝΟ	3 ^ο ΤΕΚΝΟ	4 ^ο ΤΕΚΝΟ
Μονογονέας υπάλληλος με τρίδυμα τέκνα	Χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας	8 μήνες	8 μήνες	4 μήνες	4 μήνες
	Αποδοχές (το διάστημα καταβολής αποδοχών <u>συμπεριλαμβάνεται στον χρόνο πραγμ. δημ. υπηρ.</u>)	4 μήνες ελάχιστο νομοθετημένο μισθό	4 μήνες ελάχιστο νομοθετημένο μισθό	3 μήνες καταβολή πλήρων αποδοχών	3 μήνες καταβολή πλήρων αποδοχών

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Ερωτήματα που αφορούν υπαλλήλους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού θα απευθύνονται ή θα αποστέλλονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών (info@ypes.gr).
2. Οι αποδέκτες της παρούσας εγκυκλίου παρακαλούνται να την κοινοποιήσουν, με κάθε πρόσφορο τρόπο, στους υπαλλήλους και σε όλους τους φορείς που υπάγονται ή εποπτεύονται από αυτούς, εφόσον ανήκουν στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων.
3. Ερωτήματα που υποβάλλονται από Ν.Π.Ι.Δ. θα πρέπει να απευθύνονται στους εποπτευόμενους φορείς και δεδομένου ότι στα Ν.Π.Ι.Δ. εφαρμόζεται κατ' αρχήν η εργατική νομοθεσία ή ο οικείος Κανονισμός Προσωπικού, εφόσον υπάρχει, και μόνο κατ' εξαίρεση ο Υπαλληλικός Κώδικας, με την προϋπόθεση ρητής παραπομπής στις διατάξεις του, στα ερωτήματα αυτά θα πρέπει να προκύπτει το εφαρμοστέο νομοθετικό πλαίσιο.
4. Εφόσον κατά την εφαρμογή των διατάξεων ανακύπτουν ερωτήματα, τα οποία δεν καλύπτονται από τις οδηγίες που δίνονται με την παρούσα ή προηγούμενες εγκυκλίους, οι Δ/νσεις Προσωπικού αποκλειστικά δύνανται να απευθύνονται στην Υπηρεσία μας για περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις παρέχοντας κάθε στοιχείο απαραίτητο για την υπηρεσιακή κατάσταση του υπαλλήλου, για τον οποίο το ερώτημα.
5. Οι υπάλληλοι απευθύνονται αποκλειστικά στις Δ/νσεις Προσωπικού, στις οποίες υπάγονται για τη διατύπωση τυχόν ερωτημάτων. Η Υπηρεσία μας θα θέτει στο αρχείο ή θα διαβιβάζει αρμοδίως

ερωτήματα μεμονωμένων υπαλλήλων, οι οποίοι δεν έχουν απευθυνθεί αρμοδίως στην Υπηρεσία τους.

6. Ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μας και απαντώνται με την παρούσα εγκύκλιο, δεν θα απαντηθούν μεμονωμένα, αλλά θα τεθούν στο ΑΡΧΕΙΟ.

Η παρούσα εγκύκλιος έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, www.ypes.gr, στη διαδρομή «Ανθρώπινο Δυναμικό Δημοσίου Τομέα - Ανθρώπινο Δυναμικό».

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Όλα τα Υπουργεία, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
2. Γενικές και Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων, Δ/νσεις Διοικητικού /Προσωπικού
3. Γενικές και Ειδικές Γραμματείες, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
4. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Διευθύνσεις Διοικητικού (με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα στους Ο.Τ.Α. της χωρικής τους αρμοδιότητας)
5. Όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
6. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
7. Προεδρία της Κυβέρνησης
8. Υπουργείο Εσωτερικών, Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
9. Υπουργείο Υγείας/Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Νομικών Προσώπων dpnp@moh.gov.gr
10. ΑΔΕΔΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Όλα τα Υπουργεία
-Γραφεία Υπουργών, Υφυπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών
-Γραφεία Γενικών, Ειδικών και Αναπληρωτών Γραμματέων
-Γραφεία Υπηρεσιακών Γραμματέων
2. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
-Γραφεία Συντονιστών
3. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Διεύθυνση Ατομικών Ρυθμίσεων
oron_ergasias@ypakp.gr

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η Προϊσταμένη του Τμήματος
Γραμματείας και Παροχής
Πληροφοριών
Του Υπουργείου Εσωτερικών
Μαρίνα Χρύση

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως
3. Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων
4. Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών
5. web.support@ypes.gr για την ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου στη διαδρομή «Ανθρώπινο Δυναμικό Δημοσίου Τομέα - Ανθρώπινο Δυναμικό».